נר מצוה

מה א ב מיי' פ"ו מהל' משכב ומושב הלכה ו :

מו ג מיי' פ"ח מהל' איסורי ביאה הל"א ופ"י סמג לאוין קיא טוש"ע יו"ד סי' קצד סעיף א :

מז ד מיי' שם פ"ו הל' א סמג שם טוש"ע שם סימן קצד :

אלא ללוי דאמר שני מעינות הן למה לי שבעה במשהו סגיא הכי קאמר צריכה שתפסוק משהו שיעלו לה לשבעה נקיים [לעיל י:] ת"ש *ימי עיבורה עולים לה לימי מניקתה וימי מניקתה עולים לה לימי עיבורה כיצד הפסיקה שתים בימי עיבורה ואחת בימי מניקתה שתים בימי מניקתה ואחת בימי עיבורה אחת ומחצה בימי עיבורה ואחת ומחצה בימי מניקתה עולין לה לג' עונות בשלמא לרב דאמר מעין אחד הוא משום הכי בעי הפסק שלש עונות אלא ללוי דאמר שני מעינות הן למה לי הפסק שלש עונות [לעיל ז:] במשהו סגי הכי קאמר *צריכה שתפסוק משהו כדי שיעלו לה לשלש עונות ת"ש ושוין *ברואה אחר דם טוהר שדיה שעתה בשלמא ללוי דאמר שני מעינות הן משום הכי דיה שעתה אלא לרב דאמר מעין אחד הוא אמאי דיה שעתה תטמא מעת לעת ידליכא שהות ותטמא מפקידה לפקידה כיון דמעת לעת ליכא מפקידה לפקידה נמי לא גזרו בה רבנן תא שמע *יולדת בזוב שספרה ולא טבלה וראתה הלכו ב"ש לשיטתן ובית הלל לשיטתן בשלמא לרב דאמר מעין אחד הוא משום הכי מטמא לח ויבש אלא ללוי דאמר שני מעינות הן אמאי מטמא לח ויבש אמר לך לוי אנא דאמרי כתנא דשוין ואיבעית אימא בשופעת והא ספרה קתני הבא ביולדת נקבה בזוב עסקינן דשבוע קמא פסקה שבוע בתרא לא פסקה יוקסברי ימי לידתה שאין רואה בהן עולין לה לספירת זיבתה [לעיל ז:] אמר ליה רבינא לרב אשי אמר לן רב שמן מסברא אקלע מר זוטרא לאתרין ודרש הילכתא כוותיה דרב לחומרא והלכתא כוותיה דלוי לחומרא רב אשי אמר הלכתא כוותיה דרב בין לקולא בין לחומרא דריש מרימר הלכתא כוותיה דרב בין לקולא בין לחומרא יוהלכתא כוותיה דרב בין לקולא בין לחומרא :

מתני'

אלא ללוי במשהו סגי. ותפסוק משהו לאחר שבועים דנסתם הטמא ותמתין שבעה ותטבול ואפי' תראה כל שבעה יעלו לה בנקיים דהא לאו דם טמא הוא: שתפסוק משהו. לאחר שבועים דנקבה דאי בתוך שבועים לאו הפסק הוא דכיון דסתום ורואה בתוך שבועים חזר הטמא להפתח: ימי עיבורה עולין לה. בפ"ק (לעיל דף י:) אמרי' מעוברת ומניקה שעברו עליה ג' עונות ורואה דיה שעתה: עולין לה. כלומר מצטרפים לימי מניקתה כגון היתה מניקה והתחילה לפסוק ונתעברה והשלימה ג' עונות מצטרפין ימי עיבורה לימי מניקתה: בשלמא לרב דאמר מעין אחד הוא משום הכי. מעוברת שהתחילה להפסיק וילדה צריכה להשלים ג' עונות שלא תראה אחר לידה כלום ודם לידה לא מפסיק לשלש עונות כדתנן בפ"ק* דם נדה לחוד ודם לידה לחוד אבל אחר לידה אי לא השלימה ג' עונות ומטמאה מעת לעת שאין דמיה מסולקין: אלא ללוי. אפי' אי הוה לאחר שבועים הא לאו ממעין טמא אתי ויעלו לה להשלמת שלש עונות דהוי כאילו דם ממוטמא אתא: במשהו סגיא. שתפסוק אחר ימי לידה משהו דלימא נסתם הטמא: שיעלו לה. ימי טהרה: לשלש עונות. ואפי' תראה: ושוין. שמאי והלל דפליגי במעת לעת: ברואה אחר דם טוהר שדיה שעתה. קס"ד אפי' לזמן מרובה כגון שלא ראתה עד יום שמונים וארבע או תשעים: בשלמא ללוי דאמר שני מעינות הן משום הכי דיה שעתה. שהרי דמיה מסולקין שכמה ימים שעברו ולא ראתה דם ממעין זה והויא לה ראייה ראשונה ודיה שעתה ומניקה מארבע נשים היא דדיין שעתן בראייה ראשונה*: אלא לרב דאמר מעין אחד הוא. לאו ראייה ראשונה היא והרי הוחזקה בדמים: דליכא שהות. כגון שראתה ביום שמונים ואחד מיד דליכא למימר מעת לעת דאפי' הוה מאתמול כי האידנא בבית המיטון דם טהור הוא: ותטמא מפקידה לפקידה. כגון אם בדקה שחרית ומצאתה טמאה תטמא טהרות של ערבית והכא ליכא למימר דליכא שהות דאי אפילו מפקידה לפקידה ליכא צריכא למימר דדיה שעתה: וב"ה לשיטתן. דכל זמן שלא טבלה מטמא לח ויבש והא כיון דספרה אחר ימי לידה ודאי פסק וקשיא ללוי: כתנא דשוין. דאמר לעיל ושוין ברואה אחר דם טוהר שדיה שעתה ואנא אוקימנא בדליכא שהות ואפ"ה דיה שעתה אלמא שני מעינות הן: יוהא ספרה קתני. ואי לא פסק היכי ספרה. ומשני לעולם בשופעת מימי טומאה לימי טוהר וספירה הכי הואי כגון שהיתה יולדת נקבה בזוב וימי טומאת לידה שני שבועים ופסקה שבוע קמא חו היא ספירתה דקסבר ימי לידתה שאינה רואה בהן עולין לה לספירת זיבתה ושבוע שני לא פסקה וחזר ונפתח מעין טמא ושופעת מתוכו בתוך שבוע שלישי ומש"ה מטמאה לח ויבש לב"ה דהא ממעין טמא אתא ותורה לא טהרתו אלא ביומי וטבילה ולב"ש טהור דביומי תלייה רחמנא והא שלמו להו ולהכי נקט יולדת נקבה דאי ילדה זכר לא אפשר לה לספור שבעה שלא תפסוק משהו אחר ימי לידה דלא הוו אלא שבעה: כוותיה דרב לחומרא. בשופעת מתוך שמונים לאחר שמונים דמטמאה ולא אמרי' ממעין טהור אתא: והלכתא כוותיה דלוי לחומרא. בשופעת מתוך י"ד לאחר י"ד דאמר ב' מעיינות הן וכיון דלא נסתם הטמא לא הוי דם טוהר: בין לקולא. כגון שופעת מתוך י"ד לאחר י"ד דהוה ליה רב לקולא דאמר מעין אחד הוא והתורה טהרתו ולא בעי הפסקה:

מתני'

ושוין ברואה אחר דם טוהר שדיה שעתה. וא"ת לרבי יוסי דאמר בפ"ק (לעיל דף ז.) מעוברת ומניקה צריכות שלש עונות ומפרש דמצטרפי ב' עונות דעיבורה ואחת דמניקה למה לי עונה דמניקה הא אמר הכא דאחר דם טוהר דיה שעתה וי"ל הא דלא כר' יוסי אי נמי בהפסיקה ג' עונות וראתה ראשונה מחוגם אף שניה דיה שעתה כדאמר בפ"ק (שם:) אבל אחר דם טוהר אין דיה שעתה אלא בראייה ראשונה אבל שניה לא אפי' היתה הראשונה מחוגם כיון שנפתח מעין טמא וא"ת לר"מ ולאידך תנאי דאית להו בפ"ק (שם:) מניקה דיה שעתה תיפוק ליה דהוה אחר דם טוהר ומיהו לתירוץ שני אתי שפיר וי"ל דמטעם שהוא אחר דם טוהר אין דיה שעתה אלא לראייה ראשונה אבל מטעם מניקה דיה שעתה כל ימי מניקתה כר"מ דפ"ק (שם דף ט.) וא"ת והכא למה לי משום דם טוהר תיפוק ליה דמניקה היא וי"ל דכ"מ להיכא דמת בנה או נמלתו לרבי מאיר דאמר לעיל הרי היא ככל הנשים (א) ולרבי יוסי נמי דאמר בפ"ק אפי' נמלתו או נתנה בנה למניקה דיה שעתה נפקא מינה לאחר דם טוהר להיכא דלא ראתה עד לאחר כ"ד חדש וטעמא דמניקה אילטריך לראייתה הראשונה באונס דאף השניה דיה שעתה כדפרישית:

דליכא שהות. אבל איכא שהות מטמאה מעת לעת לרב דאמר מעין אחד הוא ואע"ג דדיה שעתה כל ימי מניקתה הכא מיירי במת בנה או כהפילה כדפרישית וא"ת דבפרק אלו נערות (כתובות דף לז.) אמר הגיורת שראתה דם בתוך מעת לעת דיה שעתה רבי יוסי אומר הרי היא ככל הנשים וי"ל סוגיא דהכא לא אתיא כר' יוסי דהתם א"נ התם היתה בת טומאה אם היתה מתגיירת מקודם או משום דהויא בגוה טומאה דרבנן:

ואיבעית אימא בשופעת והא ספרה קתני. וא"ת מאי קאמר ב"ה לעיל יולדת בזוב תוכיח שאם טבלה וראתה טהורה והא כיון דשופעת אפי' טבלה טמאה לוי דאמר שני מעיינות הן דהא מעין טמא הוא וי"ל דלדברי ב"ש קאמרי להו דאית להו מעין אחד הוא:

שבוע בתרא לא פסקה. מכאן אומר ר"ת דיולדת בזוב או בזמן הזה דכולהו נשים חשבינא כיולדת בזוב שסופרין אחר ימי טומאת הלידה שבעה נקיים וראתה בימי טוהר קודם טבילה אינה סותרת דהא אמר הכא דכי ראתה שבוע שלישי דלא סתרה אע"ג דדם טמא הוא כ"ש דראיית דם טוהר אינה סותרת דאפי' ב"ה דמטמאין לח ויבש מודו דעלתה לה ספירתה ומכאן אין להוכיח על זבה שאינה יולדת שספרה ז' נקיים וראתה שלא תסתור דאיכא למימר דהכא הוקא לא סתרה משום דראייה זו אינה גורמת לה טומאה דכל שבועים טמאים בלאו הכי ואע"ג דבשבוע ג' גורם לה טומאה מ"מ אינה נעשית בת נדה ולא זבה וכשתפסק טהורה מיד ומ"מ נראה לאסור דעלמא נמי לא סתרה דמסתברא דאין סתירה מועלת אלא בתוך החשבון כדאמר ואחר תטהר שלא תהא טומאה מפסקת ביניהם אבל לאחר ספירה לא מיהו לדידן דאית לן חומרא דרבי זירא פשיטא דסותרת דהא אפי' טבלה וראתה צריכה ז' נקיים:

הלכתא כרב לחומרא. ואם תאמר הא תרי חומרי דסתרי אהדדי נינהו וי"ל דהכא דמספקא לן פסיק כמר להחמיר וכמר להחמיר וכי האי גוונא איכא שלהי יוצא דופן (לקמן דף מז:) הלכה כדברי כולן להחמיר גבי סימני בגרות והצר צורית הקשה הרב רבי מרדכי בר יצחק ללוי דאמר שני מעיינות הן הא דתניא בפרק יש בכור (בכורות דף מו:) גיורת שיצאה פרחת ולדה בהיותה עובדת כוכבים ואחר כך נתגיירה אין נותנין לה ימי טומאה וימי טהרה ואי שני מעיינות הן אמאי אין נותנין לה ימי טהרה הצא מעין טמא סתום ובריש יוצא דופן (לקמן דף מ.) נמי תנן דאין יושבין עליו ימי טומאה וימי טהרה ומההיא ברייתא דבכורות (דף מו:) לא קשה כל כך ללוי דמוקי (ב) כב"ש דאמר מעין

תוספי הרא"ש

ושוין ברואה אחר דם טוהר שדיה שעתה. ותימה לעיל דקאמר ר' יוסי מעוברת ומניקה שעברו עליה ג' עונות דיה שעתה ומפרש דמצטרפי שתים בימי עיבורה ואחד בימי מניקותה למה לי אותה שבימי מניקותה תיפוק לי דרואה אחר דם טוהר הוא. וי"ל דהך דלא כר' יוסי אליבא דלוי ותימה אליבא דלוי למה לי דרואה אחר דם טוהר תיפוק לי משום שהיא מניקה וי"ל דאתיא כר' מאיר דאמר בפירקין דאם נמלתו ומת הרי היא ככל הנשים ובלאו הכי לא אתיא כר' יוסי אליבא דרב דמפרש דליכא שהות דהא ר' יוסי לא חייש להכי בפ' אלו נערות גבי גיורת שנתגיירה וראתה בתוך מעת לעת. ומיהו יש לחלק משום דהתם היתה בת טומאה אם היתה מתגיירת מקודם או משום דשיכא טומאה בנכרית מדרבנן: **ואיבעית אימא** בשופעת. תימה והאי קאמר לעיל יולדת בזוב תוכיח שאם טבלה וראתה טהורה לא טבלה טמאה והא ליכא דמוקי לה ללוי בשופעת אפי' טבלה טמאה לב"ה דקסברי שני מעיינות הן אליבא דלוי וי"ל דלדברי ב"ש דקסברי מעין אחד הן קאמר יולדת בזוב תוכיח: **בשבוע** קמא פסק בשבוע בתרא לא פסק. וקסברי ימי לידה שאינה רואה בהן עולין לה לספירת זיבתה ואע"פ שראתה בשבוע שני קודם הטבילה לא סתרה מניינה מכאן מדקדק ר"ת דאשה שילדה בזוב או בזמן הזה דחשיבי כולהו נשי יולדת בזוב אם ספרה ז' נקיים בימי טוהר אפי' ראתה אח"כ קודם טבילה אינה סותרת אע"ג דלב"ה מטמא לח ויבש טוהר ואינה סותרת מניינה ויש ליתן טעם הא דאין ראייה שבוע שני סותרת משום דראייה זו אינה גורמת לה טומאת נדות ולא טומאת זיבות אבל זבה דעלמא דספרה ז' נקיים ואח"כ ראתה ראייה לסתור לפי שע"י אותה ראייה היא נעשית נדה ומיהו מיסתבר למימר דלא שייך סתירה אלא בימי ספירתה משום דאמרי' ואחר תטהר אחר אחר לכולן שלא תהא טומאת זיבה מפסקת ביניהן אבל אם שלמו ימי ספירתה בלא הפסקת טומאה כבר אין שום זבה עליה ולא שייך בה סתירה : **והלכתא** כוותיה דרב לחומרא וכותיה דלוי לחומרא. ותימה והא אמרי' בפ"ק דעירובין ובפרק אלו טריפות דעביד כתרי חומרי דסתרי אהדדי עליו הכתוב אומר והכסיל בחושך הולך. וי"ל הכא משום דמספקא לן עביד כמר לחומרא וכמר לחומרא. וכה"ג אמרינן לקמן בפ' יוצא דופן הלכה כדברי כולם להחמיר גבי סימני בגרות והצר צורית. והק' ה"ר יום טוב בר' יצחק. ללוי דאמר שני מעיינות הן קשה מהא דתניא בפ' יש בכור גיורת שיצתה פרחת ולדה בגיותה אין נותנין לה ימי טומאה וימי טהרה ואי שתי מעיינות הן אמאי לא יהבינן לה ימי טהרה. וכן יש לתקשות ממתניתין דאמרי' לקמן יוצא דופן אין יושבין עליו ימי טומאה וימי טהרה וי"ל דהוא סני ב"ש והוא דאמרי מעין אחד הוא או נמי כדמשני הכא אנא דאמרי כתנא דשוין אבל ק' ליה סתם מתני' דיוצא דופן ועוד דלעיל בפ"ק פריך לוי וסתם לן תנא כב"ש וקאמר סתם ואח"כ מחלוקת והדרא ולקמן הוי מחלוקת ואח"כ סתם וי"ל דאין נותנין לה ימי טהרה דקאמר איכא לאוקמי לענין זה שאם ראתה ביום ז' לזכר או י"ד לנקבה תהא נדה על ידי ראיה ואין לה תורת טומאת לידה דפקעי כשנכנסין ימי טוהר. א"נ אע"ג דשני מעיינות הן יש לטמאות הדם משום דמן המקור קא אתי אלא דוקא במקום שהתורה טהרתו :

ר'

מוסף רש"י

ימי עיבורה עולים לה לימי מניקותה. כגון אם היתה מניקה ונתעברה והפסיקה מחלת עונה קמא בימי מניקותה והשלימה בימי עיבורה (לעיל י:).

ב"ש לשיטתן. כי היכי דמטהרי ביולדת בנידתה, מטהרי כאן, דקסברי ביומי תלה רחמנא והא מלו לה כל ימים שלה, וב"ה לשיטתן. דקסברי ביומי וטבילה תלה רחמנא, וכיון דלא טבלה הוה דמה טמא כטומאת לידה דהוי לא הטומאה (לעיל לה:).

ימי לידה שאין רואה בהן. כגון ילדה בזוב ופסקה מיד (לקמן נד:).

[לעיל לה:]

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה ושוין וכו' ולר' יוסי נמי כו' נ"ב נ"ל דלתוס' דפליגי הכא אליבא דר' יוסי דהכא דברייתא ס"ל אליבא דר' יוסי דמניקה דיה שעתה בראייה ראשונה אע"ג [דלא עברו] ג' עונות וסוגיא דלעיל אליבא דר' יוסי [דמצריך] ג' עונות ע"ל דף ז' ע"ב וכו"ל דף יא: (ב) ד"ה הילכתא וכו' ללוי דמוקי לה כב"ש :

ע' רש"ל ור"מ

גליון הש"ס

גמ' צריכה שתפסוק משהו. כך משהו אינו פוסק לאחרה דהא פ"כ בלא ראתה כל ימי לידה [illegible] כך דראייה גופא הוי הפסק בתוך ג' עונות דזוקא דבלידה דאמרי' לעיל דם לידה לחוד כו' [illegible] עיי' [illegible] בלידה אבל [illegible] כגון ימי הלידה כיון דממעין טמא אתי פסיקה דמפסיק דלא גרע מדם טוהר :